

Toelating Herbasan SC welk om voor dahlia, A. coronaria en narcis

• EINDREDACTIE : PAUL VAN LEEUWEN, ELAINE VLAMING, AAD KOSTER, JOHN TROMPERT, PPO BLOEMBOLLEN
• FOTO : IBC

Onlangs is Herbasan SC voor de onkruidbestrijding in onder meer dahlia, narcis en Anemone coronaria toegelaten. PPO ging na hoe het middel het beste is in te zetten. In dit artikel zijn de resultaten van het onderzoek vermeld en een advies voor toepassing.

De afgelopen tien jaar zijn verschillende proeven uitgevoerd rond de onkruidbestrijding in dahlia, Anemone coronaria en narcis met fenmedifam.

Fenmedifam is de werkzame stof van Herbasan SC. In een lage dosering (LDS), in combinatie met metamitron (onder meer Goltix) gaf dit een goede onkruidbestrijdende werking met weinig tot geen schade. Nu Herbasan SC is toegelaten kan tot advisering worden overgegaan. Een welkome oplossing tegen onkruid in de teelt van deze gewassen.

In het onderzoek is met een beperkt aantal dahliacultivars gewerkt, vooral 'Red Pigmy' maar daarnaast ook 'Park Princess', 'Heat Wave' en 'Mystery Day'. De stekken zijn steeds eind mei geplant. Vooral de combinaties 0,5 kg/ha metamitron (onder meer Goltix) + 1 l/ha fenmedifam (Herbasan SC) en 1 kg/ha metamitron + 2 l/ha fenmedifam zijn toegepast. De eerste bespuiting is steeds uitgevoerd zeven dagen

na het planten van de stekken. De twee bespuitingen daarna zijn uitgevoerd in juni en juli bij kiemend onkruid. De onkruidbestrijdende werking van de combinatie is behoorlijk goed omdat beide middelen elkaar aanvullen. Het is daarvoor wel noodzakelijk dat de middelen op zeer klein kiemend onkruid worden toegepast. Een dosering van 0,5 kg/ha metamitron + 1 l/ha fenmedifam voldeed het beste, ook al was in één van de proeven de opbrengst wat minder. Het gemiddelde knolgewicht was dat jaar 10% minder dan de onbespoten controle. Deze dosering heeft echter nooit tot meer uitval op het veld geleid. De hogere dosering van 1 kg/ha metamitron + 2 l/ha fenmedifam moet worden ontraden omdat de kans op schade daarmee te groot is.

KANS OP GEWASSCHADE

In de proeven is na een bespuiting en afhankelijk van de weersomstandigheden vaak lichte gewasschade waargeno-

men in de vorm van bruine bladrandjes. Het gewas groeide daar doorheen, waardoor slechts eenmaal ook lichtere knollen zijn geoogst. Omdat metamitron al langer is toegelaten in bolgewassen, dus ook in dahlia, is daar in de praktijk al de nodige ervaring mee opgedaan. Daaruit blijkt dat er cultivars zijn die erg gevoelig zijn voor dit middel, zelfs in een dosering van 0,5 kg/ha. Gevoelige cultivars waren: 'München', 'Rosabella' en 'Sunny Boy'. Het verdient daarom aanbeveling om eerst een stukje op proef te spuiten indien de reactie van een cultivar niet bekend is. Vanwege de schade wordt wel eens de mogelijkheid genoemd om het gewas af te regenen na een bespuiting. Dit zal de kans op schade verminderen, maar zal tevens de onkruidbestrijding tegenwerken omdat het middel ook van de kiemende onkruiden afgespoeld zal worden. De lage dosering kan alleen werken door opname via het blad van pas gekiemd onkruid.

Van twee proeven zijn de knollen opgelegd om te onderzoeken of de bespuitingen nadelig zouden kunnen zijn voor de stekproductie. Daarvan is niets gebleken.

ANEMONE CORONARIA

Bij Anemone coronaria zijn in de periode van 1995 tot 1998 proeven uitgevoerd met fenmedifam. Daarvoor is 'St. Brigid' zift 2/3 gebruikt waarbij half maart is geplant. Naast alleen metamitron is ook de combinatie van 0,5 kg/ha metamitron + 0,5 l/ha fenmedifam gebruikt. Deze combinatie is toegepast in mei (voor de bloei), in juni of juli (tijdens de bloei) of op alle drie de tijdstippen. Tijdens het groeiseizoen is nooit gewasschade of een standverschil op het veld

waargenomen. Na de oogst bleek dat alleen een bespuiting van de combinatie in mei, voor de bloei, zonder schade op de opbrengst bleef. In twee jaren gaf spuiten in juni of juli schade terwijl een driemaal uitgevoerde bespuiting altijd tot gemiddeld lichtere, kleinere knollen leidde. Dit was ook met een bespuiting met alleen metamitron het geval. In twee jaren zijn knollen een jaar nageteeld om een eventueel na-effect te kunnen bepalen. In de nateelt zijn geen verschillen in gewasstand of andere afwijkingen waargenomen.

NARCIS

Ook in narcis is in de proeven gedurende drie jaar met een LDS van metamitron + fenmedifam tijdens de teelt geëxperimenteerd. Hieruit bleek dat de

toevoeging van fenmedifam aan metamitron een verbetering van de onkruidbestrijding gaf. Verder bleek dat drie tot vier keer spuiten van deze combinatie in een dosering van 1 kg/ha metamitron + 1 l/ha fenmedifam regelmatig schade liet zien in 'Tête-à-Tête'. Deze dosering is daarom niet aan te bevelen. Met de halve dosering van beide middelen is vaak ook al een goede werking te verkrijgen op zeer kleine onkruiden. De op het veld gespoten narcissen zijn steeds in de kas afgebroeid. In geen enkel jaar zijn negatieve gevolgen van de bespuitingen te zien geweest.

Het onderzoek is gefinancierd door het Productschap Tuinbouw.

SPELEN MET DOSERING

De te gebruiken dosering hangt af van de onkruidkieming en de weersomstandigheden. Daarom is het van belang om daar steeds goed op te letten. Soms is de kans op gewasschade onvermijdelijk en wordt het kiezen tussen gewasschade en schade door onkruidgroei. De adviezen per gewas op een rij:

Dahlia Spuiten vanaf zeven dagen na planten van de stekken met 0,5 kg/ha metamitron (onder meer Goltix) + 1 l/ha fenmedifam (Herbasan SC). Daarna kan nog tweemaal in deze lage dosering worden gespoten op zeer klein kiemend onkruid. Er bestaat gevoeligheid van enkele cultivars voor deze middelen. Daarom dient bij onbekende cultivars eerst proefsgewijs ervaring te worden opgedaan.

Anemone coronaria Spuiten kan na opkomst, maar voor de bloei, in mei met 0,25 kg/ha metamitron + 0,5 l/ha fenmedifam. Bij koude weersomstandigheden of bij wat grotere onkruiden de dosering van beide middelen verdubbelen. De kans op schade neemt hiermee toe, vooral bij scherp zonnig weer.

Narcis Na de bloei kan steeds bij zeer klein kiemend onkruid gespoten worden met 0,5 kg/ha metamitron + 0,5 l/ha fenmedifam. Bij koude weersomstandigheden of bij wat grotere onkruiden de dosering van beide middelen verdubbelen. De kans op schade neemt hiermee toe, vooral bij scherp zonnig weer.